KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 18.4.2017 r.
COM(2017) 172 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

z wykonywania przez Komisję powierzonych jej uprawnień w zakresie przyjmowania aktów delegowanych na podstawie dyrektywy 2012/19/UE w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (WEEE)

SPRAWOZDANIE KOMISJI
DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
z wykonywania przez Komisję powierzonych jej uprawnień w zakresie przyjmowania aktów delegowanych na podstawie dyrektywy 2012/19/UE w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (WEEE)

1. WPROWADZENIE

Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/19/UE z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego[1] (WEEE) ustanowiono zasady gospodarowania tym sprzętem, aby przyczynić się do zrównoważonej produkcji i konsumpcji poprzez – w pierwszej kolejności – ograniczenie ilości WEEE, a ponadto poprzez ponowne użycie, recykling oraz inne formy odzysku takich odpadów tak, aby ograniczyć ilość unieszkodliwianych odpadów i przyczynić się do wydajnego wykorzystywania zasobów oraz do odzyskiwania cennych surowców wtórnych.

Na mocy dyrektywy WEEE Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 20, w celu:

- wprowadzenia wszelkich dostosowań przejściowych w celu rozwiązania trudności państw członkowskich przy realizacji wymogów dotyczących osiągania określonych w dyrektywie poziomów zbiórki WEEE, jak określono w art. 7 ust. 4;
- wprowadzenia ewentualnych zmian w załączniku VII dotyczącym wymogów selektywnego przetwarzania materiałów w celu uwzględnienia innych technologii przetwarzania, jak określono w art. 8 ust. 4;
- określenia kryteriów oceny warunków równorzędnych przetwarzania WEEE poza obszarem Unii Europejskiej, jak określono w art. 10 ust. 3;
- dostosowania art. 16 ust. 5 oraz załączników IV, VII, VIII i IX do postępu naukowo-technicznego, jak określono w art. 19.

2. PODSTAWA PRAWNA

Niniejsze sprawozdanie jest wymagane na podstawie art. 20 ust. 2 dyrektywy WEEE. Zgodnie z tym artykułem Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych przez okres pięciu lat począwszy od dnia 13 sierpnia 2012 r. Komisja jest również zobowiązana do przygotowania sprawozdania dotyczącego przekazanych uprawnień najpóźniej w terminie dziewięciu miesięcy przed końcem tego okresu pięciu lat. Zgodnie z art. 20 ust. 2. przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.

[1] *Dz.U. L 197 z 24.7.2012, s. 38.*

3. WYKONYWANIE PRZEKAZANYCH UPRAWNIEŃ

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem Komisja nie skorzystała z przekazanych uprawnień z powodów, które wyjaśniono poniżej.

3.1. Dostosowania przejściowe w celu rozwiązania trudności państw członkowskich przy realizacji wymogów dotyczących osiągania określonych w dyrektywie poziomów zbiórki WEEE, art. 7 ust. 4

Artykułem 7 ust. 1 dyrektywy WEEE wprowadzono minimalny roczny poziom zbierania w wysokości 45 %, który obowiązuje od 2016 r. i jest obliczany jako procentowa wartość średniej masy sprzętu elektrycznego i elektronicznego (EEE) wprowadzonego do obrotu w poprzednich trzech latach w danym państwie członkowskim. W kolejnym etapie od 2019 r. stosuje się minimalny roczny poziom zbierania w wysokości 65 % średniej masy EEE wprowadzonego do obrotu w trzech poprzedzających latach w danym państwie członkowskim lub alternatywnie 85 % masy WEEE wytworzonego corocznie w tym państwie członkowskim. W art. 7 ust. 3 dla niektórych państw członkowskich[2] wprowadza się możliwość odstępstwa od tego wymogu. Republika Czeska, Łotwa, Polska, Rumunia, Słowacja i Słowenia skorzystały z tego odstępstwa.

Ponadto artykułem 7 ust. 4 dyrektywy WEEE stworzono możliwość wprowadzania dostosowań przejściowych w celu rozwiązania trudności państw członkowskich przy osiąganiu wspomnianych poziomów zbierania. Aby ocenić kwestie, z którymi państwa członkowskie mogą się zmierzyć przy osiąganiu poziomów zbierania, Komisja skorzystała w usług niezależnych konsultantów, którzy dokonali przeglądu istotnych danych statystycznych, literatury oraz informacji technicznych i przeprowadzili konsultacje, obejmujące sesję warsztatów z głównymi zaangażowanymi stronami (państwami członkowskimi, stowarzyszeniami branżowymi, systemami zgodności w ramach rozszerzonej odpowiedzialności producenta, organizacjami pozarządowymi oraz niezależnymi ekspertami)[3].

Badanie wykazało, że podstawowym problemem, z którymi mierzą się państwa członkowskie, jest wysoki poziom zbierania, który nie jest uwzględniany w statystykach zbierania WEEE, zwłaszcza jeśli zbieranie odbywa się poza ramami systemów zgodności w ramach rozszerzonej odpowiedzialności producenta i nie jest wykonywane przez upoważnione podmioty dokonujące recyklingu WEEE. Problem nasila się z powodu ograniczonych możliwości egzekwowania prawa oraz monitorowania w państwach członkowskich. Jako trudności w osiągnięciu celów wskazano również: dużą i zróżnicowana grupę podmiotów zaangażowanych w różne działania z zakresu gospodarowania WEEE, wciąż ograniczoną świadomość publiczną oraz nieodpowiednią infrastrukturę zbierania.

Z analizy wysnuto wniosek, iż mimo że docelowa wartość na rok 2019 jest ambitna, jej osiągnięcie jest możliwe, jeśli państwa członkowskie uczynią dodatkowy wysiłek w celu stopniowego przezwyciężenia wskazanych trudności. Dowodzi tego postęp dokonany przez niektóre państwa członkowskie, które osiągnęły już wysoki poziom zbierania.

---

[2] *Bułgaria, Litwa, Łotwa, Malta, Polska, Republika Czeska, Rumunia, Słowenia, Słowacja i Węgry.*

[3] *„Study on collection rates of WEEE" (Badanie dotyczące poziomów zbierania WEEE):* http://ec.europa.eu/environment/waste/weee/events_weee_en.htm.

Na tej podstawie Komisja doszła do wniosku, że nie zachodzą szczególne okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie aktu delegowanego zawierającego dostosowania przejściowe w celu rozwiązania trudności państw członkowskich przy realizacji wymogów dotyczących osiągania określonych w dyrektywie poziomów zbiórki WEEE.

Za pomocą ukierunkowanej inicjatywy w zakresie propagowania zgodności z przepisami dyrektywy Komisja zapewni państwom członkowskim wsparcie i wskazówki, aby pomóc im rozwiązać ewentualne trudności w osiągnięciu wartości docelowych. Działanie to zostało zainicjowane równolegle z niniejszym sprawozdaniem i koncentruje się na kluczowych wymogach dyrektywy WEEE.

3.2. Zmiana załącznika VII, art. 8 ust. 4

Załącznik VII odnosi się do selektywnego przetwarzania materiałów i części składowych WEE.

W art. 8 ust. 4 dyrektywy WEEE upoważnia się Komisję do wprowadzenia zmian w załączniku VII w celu wprowadzenia innych technologii przetwarzania, które zapewniają co najmniej taki sam poziom ochrony zdrowia ludzi oraz ochrony środowiska.

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem Komisja nie otrzymała żadnych informacji, które wskazywałyby na potrzebę zmiany załącznika VII.

Termin transpozycji dyrektywy upłynął dnia 14 lutego 2014 r. Większość państw członkowskich dokonała jednak jej transpozycji z pewnym opóźnieniem i praktycznie rok 2016 jest pierwszym rokiem jej stosowania we wszystkich 28 państwach członkowskich. W tych okolicznościach nie uznano jak dotąd konieczności zmian załącznika VII i nie przyjęto odnośnych aktów delegowanych.

3.3. Kryteria oceny warunków równorzędnych przetwarzania WEEE poza obszarem Unii Europejskiej, jak określono w art. 10 ust. 3;

Zgodnie z art. 10 ust. 2 dyrektywy WEEE zużyty sprzęt elektrotechniczny i elektroniczny wywożony z UE podlega uwzględnieniu w kontekście wypełnienia zobowiązań i celów określonych w art. 11 niniejszej dyrektywy, tylko jeśli eksporter może udowodnić – zgodnie z rozporządzeniami (WE) nr 1013/2006 i (WE) nr 1418/2007 – iż przetwarzanie przeprowadzono w warunkach równorzędnych z wymogami przedmiotowej dyrektywy. Art. 10 ust. 3 dyrektywy nakłada na Komisję obowiązek przyjęcia najpóźniej do dnia 14 lutego 2014 r. aktów delegowanych, ustanawiających szczegółowe przepisy uzupełniające przepisy art. 10 ust. 2, w szczególności kryteria oceny warunków równorzędnych.

Aby przygotować się do przyjęcia takich aktów delegowanych. Komisja przeprowadziła badanie[4], którego celem było wskazanie i porównanie możliwych wariantów oceny i udokumentowania równorzędnych warunków przetwarzania oraz wydanie zaleceń w sprawie najlepszych możliwych wariantów postępowania. Badanie obejmowało konsultacje z zainteresowanymi stronami.

[4] *Equivalent conditions for waste electrical and electronic equipment (WEEE) recycling operations taking place outside the European Union* („Równorzędne warunki postępowania w zakresie recyklingu zużytego sprzętu elektrotechnicznego i elektronicznego, prowadzonego poza obszarem UE”) http://ec.europa.eu/environment/waste/weee/pdf/Final%20report_E%20C%20S.pdf

Ponadto oraz w połączeniu w wymogami art. 8 ust. 5 dyrektywy dotyczącym właściwego przetwarzania Komisja zwróciła się do europejskich organizacji normalizacyjnych o opracowanie europejskich norm przetwarzania WEEE, obejmujących odzyskiwanie, recykling i przygotowanie do ponownego wykorzystania, które to normy odzwierciedlałyby aktualny stan rzeczy[5]. Oczekuje się, że normy te będą pomocne w wypełnieniu przez odnośne podmioty w UE wymogów dyrektywy WEEE, a podmiotom spoza UE pomogą w udowodnieniu, że przetwarzanie WEEE odbywa się w warunkach równorzędnych z obowiązującymi w UE. Normy te są w trakcie opracowywania przez CENELEC i oczekuje się ich ukończenia do końca 2017 r.

Na podstawie przeprowadzonej analizy oraz biorąc pod uwagę trwający proces opracowywania europejskich norm przetwarzania WEEE, Komisja przeprowadziła konsultacje z grupą ekspertów ds. aktów delegowanych wydawanych na podstawie tej dyrektywy. Komisja powiadomiła Radę i Parlament Europejski o przedmiotowych konsultacjach. W wyniku konsultacji uznano, że należy poczekać na ukończenie opracowywania norm dotyczących przetwarzania WEEE z uwagi na powiązanie między normami i definicją kryteriów dla oceny równoważności warunków przetwarzania WEEE wywiezionego z UE.

Dlatego też w okresie objętym niniejszym sprawozdaniem Komisja nie była w stanie przyjąć aktów delegowanych zgodnie z art. 10 ust. 3, mimo że w ramach unijnej polityki w odniesieniu do środowiska, surowców i gospodarki o obiegu zamkniętym kwestia ta pozostaje priorytetem.

3.4. Dostosowania art. 16 ust. 5 oraz załączników IV, VII, VIII i IX do postępu naukowo-technicznego, art. 19.

Art. 16 ust. 5 dyrektywy WEEE dotyczy obowiązku składania sprawozdań przez Państwa członkowskie. Załącznik IV zawiera niewyczerpujący wykaz sprzętu elektrotechnicznego i elektronicznego należącego do kategorii EEE; załącznik VII odnosi się do selektywnego przetwarzania materiałów i części składowych WEE; w załączniku VIII określono wymogi techniczne odnoszące się do miejsc przeznaczonych do magazynowania i przetwarzania WEEE, załącznik IX zawiera zaś symbol oznakowania EEE.

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem nie pojawiła się okazja dostosowania art. 16 ust. 5 ani wspomnianych wyżej załączników do postępu technicznego i Komisja nie przyjęła żadnych odnośnych aktów delegowanych, mimo że taka możliwość nadal istnieje.

W ramach pakietu dotyczącego gospodarki o obiegu zamkniętym Komisja zaproponowała[6] dokonanie zmiany art. 16 ust. 5, tak aby uprościć obowiązek sprawozdawczy spoczywający na państwach członkowskich i podnieść jakość danych.

---

[5] *Upoważnienie M/518: http://ec.europa.eu/environment/waste/weee/pdf/m518%20EN.pdf*

[6] *Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywy 2000/53/WE w sprawie pojazdów wycofanych z eksploatacji, 2006/66/WE w sprawie baterii i akumulatorów oraz zużytych baterii i akumulatorów i 2012/19/UE w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (COM(2015) 593 final).*

4. WNIOSKI

W ciągu minionych pięciu lat Komisja nie czyniła użytku z powierzonych jej delegowanych uprawnień w ramach dyrektywy 2012/19/UE z powodów opisanych w niniejszym sprawozdaniu. Może jednak z uzasadnionych przyczyn uczynić to w przyszłości.

Komisja zwraca się do Parlamentu Europejskiego i Rady o zapoznanie się z niniejszym sprawozdaniem.